

Glasul Satelor

Gazeta Partidului Țărănesc

ABONAMENTUL: Pe un an 50 Lei; pe jum. an 26 Lei; pe trei luni 14 Lei; pe o lună 5 Lei. :- Pentru America 3 dolari pe un an. :-

APARE IN FIECARE DUMINECĂ, SUB INGRIJIREA UNUI COMITET.

Editor și redactor responsabil: Dr. VICTOR HOTĂRAN. :- REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: :- Arad, Bulevardul Carol Numărul 37. :-

Acuză și blestem!

Apostolii culturii naționale — cerșind.

Poșta ne aduce dela Lugoj o scrisoare în care fiecare șir este un tipet de durere și în acelaș timp, constituie cea mai gravă dar dreaptă învinuire ce se aduce împotriva conducerii bisericești și guvernărilor țării noastre.

„Simion Sporea, fost învătăător crem de pește 30 de ani în Banat, azi ajuns la vârsta de 70 de ani, cu totul neputincios, a primit din partea primăriei orașului Lugoj atestată de slobozenie să poată cerși în cuprinsul orașului, după ce din pensia de 20 Lei, ce are la lună, nu poate trăi.

Un alt învătăător pensionat, acând vârsta de 70 de ani, a intrat servitor la o bancă, iar alții mulți, bătrâni și neputincioși, cerșesc pe la toate ușile să fie primiți servitori și măturători de uliți.

Acest strigăt dureros ne slășie inima de jalea acelor, cărora noi, toți, avem să le mulțumim că am ajuns aici, unde suntem.

Ei, batjocoriții și prigonii tuturor guvernelor ungurești pentru că nu și-au tradat neamul și nu și-au vândut școala, altarul cel mai sfânt al credinței noastre, azi sunt osândiți să plângă de foame pe la colțuri de uliți.

Ei, apostolii sfântului ideal național, își târăsc bătrânețele de-alungul drumurilor, mergând la orașe, ca alături de toți bețivarii și locatarii beciurilor poliției să măture gunoii ulițelor orașelor.

La toate părăzile ar trebui să se spună cu glas înalt, de către vorbitori, că acești cerșetori de azi au așezat temeliele visului nostru, pe care îl vedem azi înfăptuit și e rușine, ca acei, cari și-au cheltuit, cu atâta dărnicie, toată dragostea lor pentru înălțarea și fericirea noastră, ei, sfesnicele luminoase de ieri, să moară uitați, în casa vre-unui milos dela țară!

Voi, vlădici și miniștri, bogați și îmbogățiți, și voi toți, cari pentru un zâmbet de femeie risipiți averi întregi, deschideți-vă urechile să auziți jalea adâncă și suspinul dureros al mucenicilor credinței românești, desfaceți-vă inima și buzunarul și faceți să se reverse raze de-o cât de slabă mângăere peste aceia, cărora voi, în primul rând, aveți să le mulțumiți în destulă, starea și fericirea în cari vă găsiți azi!

Fruntași și viitori fruntași, cari la toate prilejurile și pe la toate răspântiile drumurilor declamați cu atâta foc și însufletire despre iubirea, mila și grija voa-

stră nețărâmură față de școala română și pentru slujitorii ei, ce gânduri mari vă frământă creierii și ce vă împiedecă să observați pe acești nefericiți, cari își întind mâinile slăbite după ajutor și milă, și pentru o haină care să le acopere goliciunea și să le încălzească corpul trudit, bolnav și amortit de frig?

Vlădici, miniștri, fruntași și viitori fruntași, bogați și îmbogățiți, luați aminte că strigătul invalizilor școlii românești este o gravă învinuire și cel mai groaznic blestem ce vi-se aduce. El trebuie să fie ascultat!...

Consa.

Ce-i nou în politica țării?

D. V. Nițescu, delegatul Partidului național ardelen, primind răspunsul dlui I. Mihăilache delegatul Partidului țăranist, la contrapropunerile ardelenilor, s'a întors la Cluj pentru a supune acest răspuns desbaterilor comitetului partidului său, Vineri, 10 Noembrie, d. V. Nițescu s'a întors la București, întrucât în această zi este convocat comitetul executiv al Partidului țăranesc, care urmează să ia o hotărâre asupra înțelegerei.

Insetați de a supune unei robii economice țara întreagă, liberalii n'au putut dormi liniștiți până ce cu o cutezanță fără păruche au adus la clubul lor o lege prin care au luat unei mari bănci ardelen dreptul de finanțare (plătire) a reformei agrare la noi. Mai rămăsese de dincoace de Carpați un singur for superior la noi, Comitetul agrar din Cluj. Azi, printr'o simplă hotărâre ministerială s'a desființat și acest din urmă sprijin ce le mai rămăsese țaranilor noștri în legătură cu aplicarea legii agrare, centralizându-se la București.

Abia s'a hotărât desființarea rămășiței de comitet agrar din Cluj și avocații din Cluj au și primit înștiințări cari avocații din București sunt gata să ia în mână orice recurs (apelată) al sătenilor către comitetul agrar din București.

Direcțiunea administrației teritoriilor alipite și unificării administrative din ministerul de interne a fost desființată.

La Baia-mare (Crișana) va avea loc alegerea de deputat în locul rămas vacant prin moartea fostului prim-ministru Tache Ionescu. Liberalii candidează pe renegatul Dragos, jurnalist ardeleni vor candida pe d. Petre Lucaci, fostul director al regiei monopolurilor pe care guvernul liberal l'a anunțat pe drumuri.

Guvernul liberal vestește, că el va vota constituția cu sau fără ajutorul opoziției. Ba, mai mult, liberalii amenință că vor declara vacante scaunele parlamentarilor opoziționali, cari se vor abține dela lucrările „Clubului liberal”.

Declarații cu tâlc.

Adevărul cu declarațiile de supunere. — Soarta Banatului era alta.

În adunarea populară a Partidului național ținută în Dumineca trecută (5 Noembrie) la Brașov, s'au făcut între altele, declarații de mare însemnătate politică, cari nu pot fi trecute cu vederea, socotind persoanele cari le-au rostit.

Astfel, d. dr. Ștefan C. Pop deputat, fost ministru, a spus, că în 1917, contele Ștefan Tisza vrând să arate lumii, că poporul românesc din Ungaria e mulțumit cu soarta sa și nu cere nici o schimbare, a ticluit o adresă (declarație) de supunere în acest înțeles. Declarația se sfârșește cu asigurarea că Românii resping orice amestec străin în afacerile launtrice ale Ungariei.

Iscăliturile pentru această adresă au fost strănse de: mitropolitul Mangra, profesorul Siegescu, Petru Ionescu, funcționar la ministerul de culte din Budapesta, numit apoi de averescani la ministerul de culte din București, Popa Gheorghe, fost prefect averescan, azi notar public la Oradea-mare, Petru Mihalyi, decorat cu prilejul încoronării dela Alba-Iulia.

Oamenii aceștia au amenințat și au înfricat întreaga populație românească, mai ales pe preoții învățați, pe profesori, și au străns multe iscălituri. Petru Mihalyi, pe atunci deputat în partidul lui Tisza, a mers până acolo încât a amenințat în acelaș scop chiar pe mitropolitul.

Dintre deputații naționali, — spune d. Șt. C. Pop — numai unul a scălit declarația și a stăruit ca și ceilalți s'o iscălească. Dar acest domn a părăsit Partidul național și astăzi e senator numit de guvern.

Di dr. Șt. Pop cetește declarația Partidului național, pe care dsa a cetit-o atunci în parlamentul unguresc în care se spunea, că declarația cetită de Siegescu nu este și nu poate fi socotită ca făcută de poporul român, deoarece în numele acestui popor numai un singur partid, Partidul național putea să vorbească. Afară de aceasta acea declarație a fost stoarsă, iar nu făcută de bunăvoie.

Iar astăzi, spune cu durere și desgust dnul Șt. Pop, după o tăcere numai de 5 ani de zile, noi suntem învinuiți de lipsă de patriotism de către acea, cari decorează pe Mihalyi Péter.

În aceeași adunare dela Brașov, fostul ministru d. dr. Caius Brediceanu, a spus următoarele:

.....Liberalii sunt aceia, cari s'au distins în acte de trădare națională. Au început la 1895 când au dat la iveală chitantele banilor dați lui Tache Ionescu pentru școlile din Brașov. Atunci Partidul liberal a venit la putere umilindu-se față de unguri și austriaci, decorând pe prigonitorul Românilor din Ardeal și Banat, pe faimosul procuror Jeszenszky.

La conferința de pace dela Paris am putut vedea cum d. Brătianu punea mai presus politica de partid decât politica generală a țării. Am crezut atunci, că va uita pentru un moment interesele de gașcă ale partidului său. Am încercat atunci să împacăm pe Brătianu cu Tache Ionescu.

Dar n'am reușit. Noi, la tratativele de pace, am slujit cu devotament pe d. Brătianu, numai că d. Brătianu ne-a lăsat mereu în încercătură:

plecă fără să ne lase instrucțiuni. Când a preluat dnul Vaida guvernul țării și a venit la Paris — ținuta dsale de acolo, ne-a creat (câștigat) numai simpatii. Am câștigat Basarabia întreaga

Și soarta Banatului ar fi fost altă, dacă nu s'ar fi întâmplat cazul unic în lume, ca atunci când seful guvernului e angajat în sine nătaie, în tratative atât de însemnate pentru a mări hotarele țării, în capitala acestei țări, să se lucreze contra lui.

Tu te declarai că acest a nu provoca: un viu interes și publicul numeros întrerupea pe vorbitori cu ovații sau cu exclamații de uimire.

Se rărește codrul...

— La moartea profesorului T. Papp. —

Dăm mai jos în întregime cuvântarea dlui profesor seminarial dr. IUSTIN SUCIU rostită la înmormântarea bunului și cinstitului român TEODOR PAPP, fost notar în Simeia, Cherechiu și Comlaus și fost profesor la institutul teologic-pedagogic din Arad.

Jalnici ascultători!

Era după rânduiala firii și totuși ne cade dureros nouă, colegilor lui dela institutul teologic-pedagogic, să depunem cumina regretelor și a jalei noastre pe sicriul celui ce a fost profesorul Teodor Papp.

A căzut deci gorunul cel vechiu, gorunul dela marginea codrului nostru întinerit. S'a sfârșit bătrânul nostru! S'a stins, ca lumina, ce arde până la sfârșit! S'a stins... s'a sfârșit.

Sfârșitul acesta, pe dânsul l-a despoiat de a-murgurile grele și pustii, pe noi de asfințiturile lui. Cine ca dânsul va mai ține locul la catedra, la care învăța pe crescători la meseria poporului nostru?! Cine va mai fi, ca dânsul, candela de jertfă, fără pret și fără răsplată?! Cine, încă, prietenul nostru de seninătate, de sinceritate, de modestia lui bătrânească?! Cum ne sărutau, într-un semn de rămas bun razele vieții lui dela asfințit!... Mulțumim lui Dumnezeu, că ni l-a dat, că ni l-a ținut atâta timp și pururea amintire ploasă vrednicului bătrân.

... Ajuns la bătrânețe adânci, era de o hărnicie tinerească, în usurința, cu care își făcea singurul drum, al datoriei, în regularitatea, cu care își ținea lecțiile, în vioiciunea, cu care lucra cu elevii în scoala lui de afară, — se simțea, dacă nu tinerețea lui, dar nebiruita tinerețe a unei epoci mai fericite.

Deși atât de împovărat de ani, avem să regretăm cu toții, ceice avem munca și răspunderea și suferința ei, — să regretăm trecerea lui dintre cei vii, a unuia dintre cei din urmă oameni ai unei generații merituose, a căruia singură ființă aici putea să fie pentru vremea de azi o mustrare și pentru ziua de mâine un indemn.

S'a dus... s'a dus... un om de bine, un om de ispravă, notarul comunal, slujitor al poporului său prin 36 ani de mucenicie românească, profesorul de economie prin cei 20 ani din urmă la institutul nostru.

... Iar de-acum, venerate fost tovarăș de luptă și de suferință, mutat din grădinița ta semănătoare în grădinile fără de sfârșit ale vieții, din mistica (tainică) împărăție; — de-acum înainte nu vom mai vedea fata ta cu ochii intelți și blânzi, dar schițetori la vederea nedreptății și usurinței și strălucitori la mijirea și ivirea idealului național, nici vom mai putea strânge mâna ta, dar păstra-vom în suflet, păstra vom cu pietate icoana ta și inspira-ne vom (hrăni-ne vom) din ea la muncă spre idealurile cari au fost și scopul tău, spre idealurile de progres și cultură ale neamului, ale Bisericii, — și crucea ta, crucea ta de jertfă ne va fi semn de biruință!

... Resignati în fata gestului căresc, ce te-a chemat, îți zicem ultimul adio (rămas bun)! Dormi în pace!... Doamne primeste sufletul lui!

Informații cooperatiste.

— Numeroasele școli de contabilitate și educație cooperatistă din vechiul regat sunt întreținute de unitățile cooperative de toffel și organizate pe lângă federalele județene, cari le-au pus la dispoziție localurile trebuitoare. Delegații federalelor fac parte din comitetele școlare și dau mult sprijin acestor școli. Toți elevii ce urmează școlile sunt recomandați de cooperative și federale și ajutați cu bani, în mare parte, pentru întreținerea lor în internatele școlilor.

Prima școală de contabilitate din Ardeal, instalată în Palatul Domenial, din str. Gh. Popa nr. 10, Arad, este întreținută din fondurile Centralei Cooperativelor, Centralei Bancilor, Direcției Generale a Cooperatiei și Improprietății; precum și din fondurile Direcției Agriculturii din Cluj.

Cooperativele fiind de curând înființate, dau puțin sprijin la întreținerea școlilor.

Federala din Arad și cele din județele vecine n'au delegați în comitetul școlar, cari să sprijinească administrația școlară.

— Casa Centrală a Cooperatiei și Improprietății sâtenilor, a organizat a doua școală de contabilitate și educație cooperatistă în Ardeal, cu sediul în Ludosul-de-Mures, care în curând își va începe cursurile.

— La școala de contabilitate din Arad s'au înscris 100 elevi. Din cei prezenți, au reușit 72, cari urmează cursurile regulat dela 1 Noembrie, fiind întreținuți în internatul din Palatul Domenial din str. Gh. Popa nr. 10. Din ei, 26 sunt din jud. Timiș-Torontal, 35 din jud. Arad, 5 din jud. Caras-Severin, 2 din jud. Bihor, 1 din jud. Făr-nava-Mică, 2 din jud. Hunedoara și 1 din jud. Turda-Aries. Mai urmează a se prezenta elevi ce nu sunt înscrși din județul Orhei pe Nistru și din alte județe.

Profesorii școlii sunt: Subinspectorul Casei Centrale a Cooperatiei, I. Corlat, directorul școlii, O. Beju, consilier agricol, dr. Gh. Rusu, Tr. Mager, C. Teodorescu, At. Lipovan și dr. Meme. Se mai așteaptă sosirea unui subdirector, cooperativ, dela Casa Centrală.

— Conducătorii școlii de contabilitate și educație cooperatistă din Arad, stau la dispoziția cooperativelor, în orice zi, pentru a le da orice informații și îndrumări pentru mersul bun al cooperatiei. Ei se deplasează în zilele de sărbătoare și în județ, pe sate, pentru propagandă și îndrumări cooperatiste.

Până în prezent s'au înființat din nou în județul Arad 10 cooperative de consum, 2 cooperative de paduri și 6 bănci populare.

Miscarea cooperativă din Banat progresaază mai mult.

— Revizoratul școlar din jud. Timiș, a trimis învățătorilor un frumos și înaltător indemn pentru a sprijini miscarea cooperativă dela sate. Această faptă bună va fi adusă la cunoștință autorităților superioare, iar sâtenii să se bucure că și capul școlilor din județ poartă grija mișcării cooperative. Bine ar fi ca toate autoritățile să facă la fel și nu ne îndoiim că vor face.

— Unii notari, din județul Arad, puțin alifel, nu numai că nu ajută mișcarea cooperativă, dar pun piedeci la înființarea și bunul mers al cooperativei. Nu înțeleg, se vede, că cooperativa are ca țintă: „Urțea pentru viață”, iar nu „lupta pentru viață”. Și poporul nostru și cetățenilor unire le trebuie, iar pentru unire, bună înțelegere și pace între toți frații neamului, trebuie să lucreze și au datoria de a lucra toți funcționarii ce sunt în slujba poporului și plățiți din banii țării.

— Federala Coop. „Aradul” o numit în serviciul ei pe următorii absolvenți ai școlii de contabilitate, ce sunt în perioada de practică: Iuliu Ganea contabil, dra Florica Simon, secretară, Traian Suba și Nica Nexa revizori contabilii ai județului. În timpul practicii sunt plățiți cu 820 lei lunar, 40 lei diurnă pe zi și plata transportului pentru cei exmiși în județ.

— Cooperativa „Steagul” din Lipova o numit în serviciul ei pentru perioada de practică pe absolventul școlii de contabilitate D. Tortan, plăindu-i 1000 lei lunar și 1 stâncen de lemne.

— La cooperativa „Pârneveana” a fost numit contabil, d. Petru Frenț, absolvent al școlii de contabilitate.

— La Federala Coop. „Aradul” a început să sosească grâul cumpărat din vechiul regat Primum vagon a fost repartizat cooperativei „Plugul” din Chișindia.

— Un d. judecător din Banat refuză întărirea actelor de constituirea cooperativei, purtând delegații sâtenilor pe drumuri și provocând cheltuieli zadarnice. E singurul caz de acest fel, din câte cunoaștem, în toată România-Mare. El a fost raportat forurilor superioare spre a i-se ordona măsurile arătate de legea băncilor populare a Cooperativei Sătești. IGHEC.

Ce se petrece în Italia?

Italia sub regimul fascist. — Aniversarea învingerei. — Cataclismul dela Napoli. — Telegrama lui Mussolini la București.

Gravidoase serbări continuă în toată Italia pentru guvernul fascist. Pretutindeni domnesc liniște. Primul ministru d. Mussolini, a telegrafiat ambasadelor și legațiilor din strei nătaie, că noul guvern vrea să conducă sincer și omenește cu guvernele aliate.

Gazetele din Roma primesc cu multă bucurie programul noului guvern italian.

Deputatul fascist Capanni s'a dus Sâmbătă la San Rosore spre a preda principelui moștenitor cămașa neagră, simbolul (semnul) fascistilor, ca în semn de supunere din partea trupelor fasciste, și rugându-l să primească comanda de onoare a companiei de granatieri.

Femeile (doamne și domnișoare) fasciste dela P'acenza au jurat că vreme de un an de zile să nu poarte auzeturi și mătasuri, ele cer să lucreze gratis pentru țară, neluând parte la nici un fel de petrecere. Această frumoasă pildă e primită cu multă însufletire în toată țara.

Duminecă, 5 Noembrie, a fost sărbătorită la Roma cu deosebită pompă aniversarea învingerei dela Vittorio Veneto. Au luat parte regele, Mussolini și toți actualii și foștii miniștri, diplomații, autoritățile și întreg poporul Romei. S'au depus frumoase coroane de flori pe mormântul soldatului necunoscut, apoi a avut loc defilarea trupelor, a invalizilor și a văduvelor din război.

Seara orașul a fost iluminat peste tot.

Tot Duminecă un popor s'a deslănțuit asupra orașului Napoli prăbușind zidurile dela mai multe clădiri. Sunt morți și mulți răniți.

Legatiunea italiană din București a primit următoarea telegramă:

„În momentul de a lua în mână guvernarea Italiei și direcțiunea afacerilor streine, vă rog să transmiteți ministrului afacerilor streine român asigurarea călduroasă a sentimentelor mele de simpatie, exprimându-și dorința și încrederea mea că raporturile dintre ambele noastre țări vor deveni din ce în ce mai intime și mai cordiale. (ss) Mussolini.

Spulberarea unei infamii.

— Ce-i cu tradarea? —

E cunoscută campania proastă pe care a dus-o gazeta liberală „Viitorul” pe tema că Partidul țărănesc a primit dela dnul Stamboliisky, șeful guvernului bulgar, 20 de mii de leva ca să-i înapoeze Cadrilatul (Dobrogea), când țărăniștii vor fi la putere.

„Aurora” luând acum un interview (declarație) primului ministru bulgar, a atins și această chestiune.

D. Stamboliiski a răspuns:

„Aceasta e o calomnie necrednică, pornită nu știu de unde. Sunt gata să primesc orișice anchetă, să pun la dispoziție toate vorbirile și declarațiunile mele de 20 ani încoace, și dacă s'ar dovedi că am spus eu așa ceva, sunt gata să abzie complect la orișice activitate politică.

Am auzit și în Bulgaria de această calomnie, dar am socotit-o dela început drept o intrigă”.

Ciocniri violente la Caransebeș.

...sau cum se respectă drepturile poporului.

Alegerile delegaților celor 90 de comune grănicerești pentru comunitatea de avere s'au făcut într-o atmosferă foarte agitată, deoarece comisarul guvernului preotul-deputat dr. Cornel Cornean de la Caransebeș, a vrut cu orice preț să-și aleagă pe slugoii și lingăii dsale.

La porunca acestui slujitor al altarului administrația în frunte cu primpretorul dr. Valeu Meda, au forțat alegerea renegatului Const. Burdea, dar bravii grăniceri nu s'au lăsat înțecați și au ales în unanimitate pe învățătorul Amanca.

Din mijlocul poporului s'au tras focuri de război asupra primpretorului Meda.

În plasa Teregova, pretonul Jucu a dezvoltat o teroare ne mai pomenită pentru neșita războaielor lui Corneanu.

Acest popă-deputat, dr. Cornean, deși nu este grănicer, a vrut cu orice preț să se instaleze ca președinte al Comunității de avere din Caransebeș. Dar în această luptă sfinția Sa a dat piept și cu faimosul deputat al Bozovicului, Iancu Conciatu, care asemenea se trudește de ani de zile spre acest post, precum și cu un prieten al prietenului deputatul Ilie Orzescu.

Poporul e foarte amărât și turburat, încât are teamă serioasă de mari turburări ce vor izbucni în aceste părți.

Între astfel de împrejurări e foarte probabil să fie ales ca președinte al Comunității de avere din Caransebeș va fi numit (nu ales) deputatul I. Orzescu.

Liberalii se pot gata pentru câștigarea Burdea și a prietenilor dsale de partea lor.

Coresp.

Primul ministru Bulgar la București.

Atentat contra dlui Stambolișky. — Rezultatele vizitei.

Sâmbătă, 4 Noembrie, a sosit la București Stambolișky, primul ministru bulgar, însoțit de deputații Boiangeff și Radeff. La venirea sa în apropierea Plevnei linia ferată a fost nișită pe-o întindere de 300 metri. Băgarea de război a mecanicului, o mare nenorocire a putut înconșura. Se crede că e vorba de un atentat plănuț împotriva dlui Stambolișky.

Din izvor bine informat aflăm, că vizita dlui Stambolișky nu a avut rezultate prea îmbucurătoare pentru dsa, întrucât mare parte din propunerile bulgare au fost primite cu multă rezervă din partea guvernului dlui Brătianu.

Granița româno-sârbă

Dupăcum se știe Serbia și România au cerut arbitrajul Franței în ce privește hotărârile comitei sârbo-române. Franța însă a răspuns că nu e de competență să-și spună cuvântul în asemenea chestiuni, ceea ce cade în competența consilierilor ambasadorilor.

Consiliul a dat depline puteri delegaților să facă hotărârile granițe între Ungaria, pe o parte, și România și Jugoslavia pe de altă parte.

Delegații Franței, Angliei și Italiei, împreună cu reprezentanții Jugoslaviei și României, se stăruie asupra hotărârilor, ca România să revină în posesiunea comunelor, care i-au fost luate din Banatul „sârbesc”.

...ETIȚI și RĂSPÂNDIȚI

„Glasul Satelor”

Ș T I R I.

CALENDARUL SAPTĂMĂNEI.

Noembrie 30 zile.

Ziua	Calendar		Numele sfinților și serbătorilor	Insemnări
	n.	v.		
Luni	13	31	Ap. Eustache	Mersul vremii: vântos, frumos, plăcut.
Marti	14	1 Nov.	Ss Cōsma și Dan.	
Merc.	15	2	M. Achindin	
Joi	16	3	Muc. Achepsima	Soarele: răsare la 7 ore 35 min. apune la 5 și 47 min.
Vin.	17	4	C. Ioanichie	
Sâmb.	18	5	M. Galaction	
Dum.	19	6	Pav. Arh.	

Dum. Ev. d. Luca, gl. 7, voscr. 2.

— La București se va serbători cu mare paradă ziua de 11 Noembrie 1918 (armistițiul și învingerea). Artiștii Teatrului Național vor juca frumoasa piesă „Legenda Coroanei”.

— Greva dela uzinele „Astra” din Arad luând sfârșit toate măsurile polițienestii și militare au fost suspendate.

— S'a hotărât înființarea pe lângă universitatea din București a unei secții pedagogice pentru învățători. Examenele de primire se vor ține în Decembrie, iar cursurile vor începe la 16 Ian.

— Se vesteste, că peste câteva zile se va relua circulația Timișoara-Vârșet-Bazias.

— Sporurile date de d. Vintilă Brăbanu slujbaşilor publici, nu le ajung acestora nici să pună pingele la păpușii copiilor. Odată cu aceste sporuri, fratele Vintilă a hotărât suspendarea cu începere dela 1 Nov. a tuturor diurniștilor Statului.

— Zilele trecute, între Lugoj și Caransebeș, Simplonul a fost atacat de 2 hoți. Unul dintre aceștia a fost prins și predat autorităților.

— În județul Arad s'a dat de urmele unor agenți, cari cu totfelul de momeli îndeamnă țărâna să plece în țări străine. S'au luat măsuri pentru prinderea acestor netrebniți.

— În Simplonul de Vineri dimineața au fost descoperite cadavrele a doi negustori ardejeni, cari fuseseră uciși și jefuiți.

— Mercuri, 8 Nov. n., s'a ținut la Sibiu congresul „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român”.

— Guvernul german a înființat un consulat la Brașov.

— Știri particulare sosite din Ungaria vestesc, că acolo cercurile de recrutare fac zilnic angajări de voluntari.

— Svonindu-se că actualul primar al orașului Arad, dr. Ion Robu și-ar părăsi postul și în locul său ar urma să fie numit faimosul ucigaș al Românilor din aceste părți toată lumea de aici cu ocazia mai mare îndârjire protestează împotriva unei atari provocări.

În cazul când, totuși, locul unui suflet constă ca dr. Robu ar fi să fie înlocuit cu un ucigaș, Românii de aici vom ști să răspundem cu vârf și îndesat.

— Hoți necunoscuți până acum au despoiat o scrisoare cu 11 mii lei pe cari o firmă din București o trimisese unei firme din Arad.

— Membrii societății preotestii „Andrei Șaguna” au fost convocați la congres catihetic pe zilele de 2/15 și 3/16 Nov. n.

— Cunoscutul nostru pictor prof. Iulian Toader a organizat o admirabilă expoziție de picturi în Palatul Cultural din Arad, care se poate vizita până la 15 Nov. c. dela orele 10—1 și 3—6.

— În orașul Arad se va înființa în curând o bancă evreiască și o școală inferioară de industrie.

— Hoți până acum nedescoperiți au furat haine în pret de peste 6000 lei din locuința artistului Gyözö din Arad.

— La Timișoara s'a pus bazele unei societăți de acți „Luminătorul”, cu scopul de a fiări cărți, gazete, reviste și broșuri de propagandă religioasă-morală. Societatea va scoate apoi gazeta „Revista preoților”. Capital societar e de 500 mii lei împărțit în 500 acțiuni de câte 1000 lei. Pentru orice informațiuni a se adresa: Pr. D. Voniga, Ghîroc (jud. Timiș).

— Duminecă, 5 Nov. c., după amiază s'a început la Palatul Cultural din Arad seria sezătorilor literare. Introducerea a făcut-o d. locot. Bălcescu printr'un admirabil și interesant prolog; distinsa artistă Silvia Tyron a cântat cu o desăvârșită artă din „Aida” și „Plănsul Bistriței”; quartelul dr. Păscuțiu, Dobrovicju, Avramescu O. și Fülöp a fost magnific. La urmă prețutul nostru poet A. Stamatiad a citi din admirabilele dsale poezii.

x ZWACK specialități de Licheur. Unicorn. Cacao. Chouvat, Cocktail. Yvette, Chypre. Gin etc., se pot primi iarăș în orașul nostru, în calitate originală din timpul de pace și în doobște cunoscută, din timpurile de pace.

x Iosif Jäger, croitorie model pentru doamne, str. Brătianu nr. 2. (Weitzer J.) Palatul minoriților. Arad.

Ochire în politica lumii.

Starea de lucruri în Grecia e tot turburată și nu se știe ce poate aduce ziua de mâine. Aci e un comitet revoluționar atotputernic cu un guvern păpuse și cu un rege prizonier. S'a format și un nou partid „Conservator-unionist” care va combatte ideile republicane.

— În Turcia s'au produs mari schimbări. Adu-narea națională dela Angora (Asia-mică) a de-tronat pe Sultan, numind un guvernator la Constantinopol, motivând aceasta schimbare cu aceea că guvernul din Constantinopol stăpânește pe un ținut turc, ocupat de trupe streine.

Alegerile comunale din Anglia au ieșit în defavoarea partidului muncitoresc.

Se vesteste, că din cauza întâmplărilor din Turcia și Italia, data conferinței țărilor dela Laussane va fi hotărâită la 20 sau 25 Nov.

Ministrul de externe al Greciei face o călătorie pentru strângerea legăturilor cu România și Jugoslavia.

Luptele Italianilor în Cirenaica (Africa), au avut ca rezultat ocuparea zonei dela apusul Tripolitaniei.

Statul societății națiunilor a trimis o scrisoare tuturor țărilor, în care le invită să examineze de aproape problema desarmării.

Trotsky, atotputernicul stăpân al Rusiei bolșevice, a declarat unei gazete franceze, că în împrejurările de azi el nu mai nădăjdueste într-o revoluție generală în Europa, deoarece masele poporului nu sunt încă gata. El invită ținere-tul rus să „roadă cu dinții granița științei”, deoarece nestința va pierde Rusia.

La Constantinopol a fost ciocnire între Greci și Turci. — Englezii adună trupe la Ceanak (Asia-mică).

Duminecă au fost alegerile parlamentare în Polonia, unde este votul obstesc cu votarea tuturor cetățenilor poloni, bărbați și femei, de peste 21 ani.

În apropierea localității Cosice (în Cehoslava-cia) un atentat a fost săvârșit împotriva ministrului apărării naționale Udrzal. Gazetele spun că fapta aceasta a fost săvârșită de agenții un-guri.

În Jugoslavia luptele politice sunt foarte îndârjite. Din această cauză partidele din opoziție au refuzat să ia parte la serbările naționale dela Kumanovo.

Pentru adevăr.

— Jos masca! —

Onorată Redacțiune! Din șirele părintelui protopop gr.-cat. George Major din Seitin — publicate în ultimul număr al ziarului Dvoastră, — transpiră că părintele protopop în pornirile-i ome-nesti egoiste, — cunoscute de toți ceice personal îl cunosc, — consternat suspină cu cugetătorul englez, Hobbes: „Omul este față de om un lup” când crede, susține și afirmă pe cale ziaristică, că: „Autorul articolului „Fapte urite” a aflat de bine, ca să nu scâlească acel articol, fiindcă, doar, nici el singur nu a crezut neadevărurile afirmate”.

Câtă neprecugetare și încumetare din partea dlui protopop a judeca pe cineva așa superficial, uitat de sine ori chiar cinic jucându-se cu cinstea cuiva în așa mod, chip și formă. Durerea S. Sale, considerând trecutu-i de dictator în timpurile apuse, apoi rolul ce și l-a arogat în comuna Seitin pentru care, în butul consternării oamenilor de bine, o viață a făcut pe sfinxul din antica Thebe, o înțeleg. Mă surprinde însă faptul, că părintele protopop și acum nu întreprinde ocaziunea de a se folosi de arma-i detestabilă — minciuna — cu intențiunea de a nimici existente, căci: spre a atâta oamenii de bine în comună, colportează, că secretarul — băiatul meu — a intervenit pe la județ ca să rechiziționeze grăul acelor oameni, dar dsa a zădărnicit prin influența dsale. Sîrnată minciună, la fel cu ceace la timp o călise, că în momentul când băiatul va ocupa postul de secretar o să isbucnească în sat revoluția. Detestabil fapt, căci, întru cât nu se risca timp și osteneala de conducătorii județului spre a se convinge despre adevăr, la pofta dlui protopop era nimicită o existență.

Tot la fel e minciună și faptul, că dsa a intervenit la Beiuș în favorul băiatului, căci n'a putut interveni în favorul băiatului său spre a-l clasifica după pofta sa. Căci, corpul profesoral din Beiuș a fost scutit de influența dlui protopop, care s'a arătat pe la Beiuș colți pe timpul sistemizării episcopiei de Hajdu-Dorog.

Spre a i-se da dlui protopop posibilitatea de a stigmatiza pe păcătosul care voeste „a ascunde lumina sub obroc”, grăind mai corect publicând neadevăruri, apoi a soficitărei reabilitării părintelui protopop pe calea judecătorească, respectuos Vă rog a da publicității faptul, că autorul articolului cu pricină — „Fapte urite” — este subscrisul, ceace și On. Tribunal i-s'a comunicat în scris.

În considerarea rolului ce voeste a și-l juca observ. că d. protopop făcea mai bine să fie tăcut, căci știe S. Sa că viața, trecutul și tinuta dsale au fost o conti-nuă manifestare de dușmănie bietului neam și Tării românești. Începând dela decedatul său tovarăș de principii Tisza — a cărui ochiu a fost — până la marele general Averescu, sub toată durata de timp a sfidat, umilit și împiedicat orice mișcare națională. Sub Tisza, cu escorta de jandarmi s'a manifestat patriotismul împințenat, pentru ce părintele dr. Lucaciu în mod public l-a dojenit. La intrarea României în războiul mondial contra Ungariei, în reprezentanța comunală, mîncînd prescură românească, a făcut declarație de protestare contra fraților, apoi și mai și la Macău pe toate gamele posibile scotînd un tiraj din acele patriotisme spre bucuria fraților săi, a căror slugă a fost.

La sfințirea steagului național, ca și scos din fire protesta contra aclamării sâtenilor: Trăiască România Mare! Asta o știe satul și dñii exmiși din centru la actul sfințirii. Inscripția: „Trăiască România-Mare!”, cusută de dsoarele și doamnele din localitate, la dorința și porunca dlui protopop a trebuit îndepărtată de pe steag.

Toate aceste fapte le-a săvârșit de sigur că-lăuzit de: „Ne asteaptă izbânda, ne asteaptă și frații!” Dar să fim înțeleși, cei de dincolo de Tisă, căci frații S. Sale, cum zice Coșbuc: „Treț Doamne și toți trei”, toți trei încetaseră de mult a avea ceva comun cu tot ce este românesc, așezându-se și fericiindu-se cu toții printre maghiari. Al patrulea, încă din România-Mare s'a repatriat din Vălcani. Că ce a fost și acesta pentru neam, o știu vălcănenții.

Toate aceste isprăvi și fapte relevate în fuga condeiului, adevărate fiind, coboară scara demnității și a rolului public politic și, ca să nu facă școală rea cu cei ce au fost și sunt martori oculari la acestea, am aflat de bine a le da în vileag spre liniștirea celor de bine cari, cunoscînd trecutul și văzînd rolul părintelui Major, întrebându-se: De ce așa? Li-se răspundea: Pentru că, nu-l cunosc!

Și acum, ca să-l cunoască și cei chemați, a scris aceste șire pentru cari răspunde
Seitin, la 7 Noemvrie 1922.

DEMETRIU MICU, inv.-dir.

CONVOCARE.

la adunarea generală a firmei „Intreprindere de brutărie și de scaldă de vapor din Ineu, societate anonimă” ce se va ține la 27 Noemvrie 1922 la orele 3 și jum. p. m. în localul sindicatului crîsului alb, din Ineu.

Obiecte: 1. Încredintarea a lor douj membrii cu autentificarea procesului verbal al adunării generale. 2. Prezentarea socoților de pe anji economici 1919—20, 1920—21, și 1921—22 și descărcarea direcțiunei și a comitetului de supraveghere. 3. Desbaterea propunerei direcțiunei conform căreia sau se va urca capitalul societar cu 200.000 lei, sau să se lichideze. 4. Alegerea membrilor în direcțiune sau alegerea comisiei de lichidare. 5. Alegerea comitetului de supraveghere. 6. Desbaterea propunerilor intrate în conformitate cu statutele. — Direcțiunea.

CONVOCARE.

Fabrica cu aburi de cărămizi și de țigle societate anonimă din Brad, își va ține adunarea generală extraordinară în Arad la 27 Noemvrie 1922 la ora 11 și jum. a. m. în localul Casei de păstrare și comerțu societate anonimă de pe Valea Crîșului (Arad, Bulev. Regina Maria nrul 9) care onor. actionari sunt invitați pentru asistare. Ordinea de zi: 1. Darea de seamă asupra stărei actuale a societății. 2. Propunerea direcțiunei privitoare la vânzarea mașinelor și a obiectelor de instalațiuni pentru fabricarea țiglelor. 3. Eventuale propuneri conf. statutelor. — Direcțiunea.

Publicație de licitație.

Subsempatul executor jud. regesc prin această publicație în urma decizului judecătoreșei de ocol Arad, în favorul lui „Victoria” instituit de credit și economii în Arad, pentru suma care susțea și acces contra lui Sztanity George, să defige termen de licitație pe 17 Noemvrie 1922 în Arad Piața Sftul Sava nr. 6 la orele 2 d. a. unde se vor vinde la licitație publică 1 dulap de prînzător, pretuite în lei 5000.

Arad, la 3 Noemvrie 1922.

G. CIUPULIGA, exec. jud. reg.

Publicație de licitație.

Pe baza decizului al judecătoreșei de ocol Arad nr. G. 3433/3—1922, cuprinse în favoarea lui Zărând Francisc pentru suma de 310 lei capital și accesorii Interese 5% dela 4 Februarie 1922. Spese staverite de prezent în 168 lei 75 bani. Mobilele pretuite în 400 lei se vor vinde la licitație în Arad în str. Alexandru Gavra nr. 2 în ziua de 23 Noemvrie 1922 d. m. la orele 2.

Arad, la 7 Noemvrie 1922.

BÉLA NAJMÉNYI, exec. jud. regesc.

„Intercontinentale”

Soc. an. de transporturi și expediții fostă proprietatea alui

HOFFMANN și V.

ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand nr. 21 (f. József-főherceg-ut). Nr. Telefonului 854.

Intreprindere internațională de transporturi.

Execută transporturi în și din: Ungaria, Austria, Cehoslovacia, Germania. BIROU PROPRIU DE REVIZUIREA FRAHTURILOR. Vămuire specială. În fiecare oraș și nod de cale ferată mai important din țară și străinătate are cursurile proprii, cari asigură promptitudinea și punctualitatea transporturilor. Cu informațiuni speciale relativ la chestiuni de transporturi și vămuri
:: :: servim în mod pratuit. :: ::

MAGAZIN DE HAINE PENTRU BARBAȚI, BĂEȚI ȘI COPII

Haine de școală, paltoane pentru băeți și haine pentru bărbați, raglanuri paltoane de iarnă, cojoace, bluze de piele, pelerine în mare asortiment. — Stofe de lână indigenă și streină. — Secție separată pentru croitorie.

Szántó și Komlós, Piața Avram Iancu Edificiul Teatrului orașului

? Cine nu cunoaște ?

izvorul de estindate din Arad
să cerceteze magazinul de modă a lui

STRASSER

viz-a-viz de bis. lutherană din Arad.

Anunțuri

pentru gazeta GLASUL SATELOR se primesc la

„AGENȚIA ARGUS”

Strada Eminescu Nr. 1.

CASSĂ DE SCHIMB!

viz-ă-viz de gara (stația) Arad.

Înschimbă totfelul de monede și valute străine (dolari, argint și aur) cu preturile cele mai moderate. :: PETRU DRECIN.

FRANCISC TRITTHALER

Birou de arhitectură. ARAD, str. Coșbuc (Wesselényi) 47.

Primește totfelul de comenzi dela cele mai simple până la cele mai complicate și moderne lucrări de arhitectură. Primește executări de planuri și devize

Mobile artistice.

Primesc orice comandă și execut totfelul de mobile artistice. La comenzi :: mai mari dau garanță de 2 ani. ::

IOSIF GRUBER, ȘIRIA.

S'a deschis vis-à-vis de birou serica Minoriiilor tutungeria Octogon,

unde se vînd cele mai bune calități de tutun și specialități de țigări și țigarete, tuburi de țigarete Nrii 2 și 3, sngări pt. țigări și țigarete, pipe, brichete, gazete românești, germane și ungurești, hîrtie de de scrisori, căști ilustrate, Serviciu prompt. **Valeriu Șandor,**
loc. colonel i. r.

Pentru Cooperativele sătești.

Atragem atențiunea Cooperative-lor sătești că ne-au sosit marfă, precum: TEXTILE, postavuri pentru paltoane, ghetete pentru bărbați, dame și copii, cămeși de barchet, bocanci, barcheturi, cio-rapi, arșee și sape.

Federala Cooperativelor sătești „ARADUL”

ARAD, piața Avram Iancu Nr. 19.